

Motion till riksdagen 2010/11:K419

av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V)

Riksdagsledamöternas arvoden

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen begär att riksdagsstyrelsen utreder frågan om att nivån på arvodet bör knytas till 100 % av ett prisbasbelopp.
2. Riksdagen begär att riksdagsstyrelsen utreder frågan om att avskaffa extra ersättningar för uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet.

2 Dagens system och utvecklingen av nivån på arvodet

Riksdagsledamöternas arvoden fastställs sedan 1994 av riksdagens arvodesnämnd, enligt lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter. Det har den uppenbara fördelen att riksdagsledamöterna inte fastställer sitt eget arvode, men den stora nackdelen med dagens system är att arvodesnivån i princip är opåverkbar. Sedan 1998 har arvodet per månad höjts från 30 300 kronor till 54 500 kronor. Det betyder att arvodet har höjts med över 24 000 på elva år. Inom kort höjs arvodet på nytt. Därutöver tillhör riksdagsledamöterna den grupp högavlönade i samhället som tjänat mest på regeringens klasspolitik. Jobbskatteavdragen har givit tusentals kronor extra per månad till riksdagsledamöterna, pengar som borde gått till välfärdssatsningar.

3 Ett nytt sätt att fastställa arvodena

Ett sätt att begränsa riksdagsarvodets utveckling mot ännu högre höjder är att knyta arvodet till en fastställd procentsats av prisbasbeloppet. Det skulle ha den påtagliga fördelen att arvodet inte skulle vara föremål för ständig diskussion och nya årliga beslut. Vänsterpartiet anser därför att riksdagen bör ompröva det nuvarande systemet för fastställandet av riksdagsarvodets storlek,

Fel! Okänt namn på

och i stället överväga ett system där arvodet anges som en procentsats i förhållande till prisbasbeloppet och därefter följer prisbasbeloppets utveckling.

4 Nivån på arvodena

Nivån på arvodet för de 349 riksdagsledamöterna kan alltid och kommer alltid att diskuteras, inte minst i medierna och bland allmänheten. Det finns argument för att arvodet ska vara förhållandevis högt. Det minskar risken för att ett stort flertal möjliga ledamöter från olika partier avstår från att kandidera på grund av att det skulle innebära en inkomstminskning. Såsom lagstiftare i Sveriges högsta beslutande politiska organ ska ledamöterna vara ”omutbara”, dvs. inte kunna påverkas ekonomiskt för att fatta beslut i en viss riktning. Det är den egna övertygelsen och partiets politik som ska avgöra den enskilda ledamotens olika ställningstaganden.

I internationell jämförelse är de svenska riksdagsledamöterna inte heller speciellt högt arvoderade. Men det handlar också om trovärdighet. Riksdagsledamöterna ska vara representativa för sitt parti och dess ståndpunkter och inte minst representativa för folket. Jämfört med de flesta inom väljarkåren har riksdagsledamöterna mycket höga månadsersättningar, vilket riskerar att skapa en förtroendeklyfta mellan de folkvalda ledamöterna och det folk de representerar. Den som går från ett låglöneyrke in i riksdagen kan få stora problem att anpassa sig tillbaka till den vanliga tillvaron när riksdagsperioden är över. Risken är att förtroendeuppdraget förväxlas med ett vanligt lönearbete, i stället för det förtroendeuppdrag det är.

Vänsterpartiet menar att arvodet är för högt satt för att underlätta ett gott förtroende mellan folk och folkvalda. Nivån på arvodet bör knytas till 100 procent av ett prisbasbelopp, vilket är 42 400 kronor för 2010 och riksdagsstyrelsen bör ges i uppdrag att utreda ett sådant förslag.

5 Extra ersättningar

Det finns också ett antal uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet för vilka det utbetalas extra ersättningar. Det handlar exempelvis om att vice talmän har ett tilläggsarvode på 30 procent av ledamotsarvodet, att utskottsordförande och vice utskottsordförande har ett motsvarande tillägg på 20 respektive 15 procent.

Vänsterpartiet menar att det rimliga vore att man inom partierna fördelade arbetet så att de ledamöter som innehar dessa viktiga uppdrag i motsvarande mån avlastas när det gäller andra delar av riksdagsuppdraget. Därför bör dessa ersättningar för uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet avskaffas. Riksdagsstyrelsen bör ges i uppdrag att utreda ett sådant förslag.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 24 oktober 2010

Mia Sydow Mölleby (V)

Bengt Berg (V)

Amineh Kakabaveh (V)

Lena Olsson (V)

Marianne Berg (V)

Eva Olofsson (V)